

Sygn. akt III AUa 677/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	sędzia Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska sędzia Małgorzata Pasek
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2019 r. w Lublinie

sprawy Z. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość renty

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 7 sierpnia 2019 r. sygn. akt VIII U 1023/17

oddala apelację.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 677/19

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w L. decyzją z 20 marca 2017 roku uznając, że Z. W. jest częściowo niezdolny do pracy, ustalił mu z prawo do renty na dalszy okres od(...), tj. od miesiąca, w którym wydał przedmiotową decyzję do 31 stycznia 2020 roku.

Odwołanie od decyzji wniósł Z. W., zaskarżając ją w całości, zarzucając że została oparta na orzeczeniach Lekarza Orzecznika oraz Komisji Lekarskiej, w których błędnie, stwierdzono, iż jest częściowo niezdolny do pracy i w ten sposób zmieniono treść uprzednio wydanego orzeczenia Lekarza Orzecznika z dnia 3 lutego 2015 roku, w którym uznano wnioskodawcę za całkowicie niezdolnego do pracy. Wniósł o zmianę decyzji i przyznanie mu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie.

Wyrokiem z 7 sierpnia 2019 roku Sąd Okręgowy w Lublinie w punkcie I zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił Z. W. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od (...) do (...); oddalając odwołanie w pozostałej części (punkt II).

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

Z. W., urodzony (...), dnia 9 stycznia 2017 roku złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony w okresie od dnia 21 stycznia 2015 roku do dnia 28 lutego 2017 roku był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z 27 stycznia 2017 roku stwierdził, że aktualne naruszenie funkcji organizmu wnioskodawcy uzasadnia orzeczenie częściowej niezdolności do pracy do dnia 31 stycznia 2020 roku i nie można ustalić daty powstania częściowej niezdolności do pracy, ale istniała ona już w dacie złożenia wniosku.

Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z 14 marca 2017 roku rozpoznała u wnioskodawcy chorobę niedokrwienną serca (...) – naczyniową z przebyłym dwukrotnie zawałem (...) leczoną angioplastyką z implantacją stentów i pomostowaniem(...)wieńcowych w 2013 roku, nadciśnienie tętnicze, wrzodziejące zapalenie jelita grubego w remisji, stan po polipektomii jelita grubego, zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa, przebyte skręcenie prawego kolana leczone artroskopowo w 2003 roku, znaczne niedowidzenie oka lewego – praktyczną jednooczność, niedosłuch w wywiadzie, otyłość brzuszna (...)=32,5. Komisja uznała, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31 stycznia 2020 roku oraz że nie można ustalić daty powstania tej niezdolności.

W opinii z 5 czerwca 2017 roku biegli sądowi neurolog, chirurg, kardiolog, gastrolog i okulista rozpoznali u wnioskodawcy nadciśnienie tętnicze, chorobę wieńcową 3 – naczyniową, stan po zawale mięśnia serca dnia 29 lipca 2013 roku, stan po P. z założeniem stentu (...) do prawej tętnicy wieńcowej dnia 29 lipca 2013 roku, stan po (...) ((...)-(…), (...)-(…)), stan po angioplastyce pomostu(...) (...) z implantacją stentu (...), zaburzenie lipidowe, otyłość, wrzodziejące zapalenie jelita grubego w okresie remisji, stan po urazie oka lewego, stan po usunięciu zaćmy oka lewego, krótkowzroczność oka prawego, praktyczną jednooczność, zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa, stan po skręceniu kolana prawego z uszkodzeniem więzadła krzyżowego przedniego I stopnia i chondromalacją kłykcia udowego(...) stopnia. Biegli orzekli, że zdiagnozowane u wnioskodawcy choroby i schorzenia nie spowodują całkowitej niezdolności do pracy, a wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy od (...) do 31 stycznia 2020r.

W opinii z 21 maja 2018 roku biegli lekarz kardiolog oraz specjalista medycyny pracy nie stwierdzili u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy z powodu schorzeń kardiologicznych. W uzasadnieniu wskazali, iż wnioskodawca przebył dwa zawały serca, był leczony dwukrotnie P. i (...) w 2013 roku, lecz się z powodu nadciśnienia tętniczego, a ostatnia hospitalizacja z powodów kardiologicznych była w 2014 roku.

Zastrzeżenia do powyższej opinii wniosł pełnomocnik wnioskodawcy, dodatkowo wskazując, że stan zdrowia wnioskodawcy uległ znacznemu pogorszeniu, przebywa w szpitalu i jest zakwalifikowany do leczenia operacyjnego. U wnioskodawcy rozpoznano m.in. nowotwór w lewej nerce i chorobę niedokrwienną serca. W październiku 2018 roku wnioskodawca doznał silnego ataku bólu okolicy brzusznej, który trwał około tygodnia. W trakcie hospitalizacji zdiagnozowano u wnioskodawcy rozległego guza nerki, który dał przerzuty na płuca. Następnie dnia 2 listopada 2018 roku wnioskodawca doznał zatoru płucnego i także z tego powodu był hospitalizowany.

W opinii z dnia 11 grudnia 2018 roku biegli sądowi lekarz nefrolog, pulmonolog i onkolog po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i po zbadaniu wnioskodawcy uznali, iż jego obecny stan zdrowia sprowadza okresowo całkowitą niezdolność do pracy w okresie od 19 października 2018 roku do 31 stycznia 2020 roku. Biegli wskazali, że wnioskodawca 19 października 2018 roku został przyjęty w trybie nagłym do szpitala na oddział(...) z powodu krwiomoczu oraz dolegliwości bólowych lewej okolicy lędźwiowej i podbrzusza. W badaniach (...) i (...) jamy brzusznej

wykryto rozległy guz (8 cm x7 cm średnicy) lewej nerki z czopem zakrzepowym w żyłę nerkowej, a także z obecnym materiałem zakrzepowym w żyłę głównej dolnej, a następnie wnioskodawca został skierowany do Kliniki (...) w L. celem leczenia operacyjnego guza nerki. Ponadto biegli podnieśli, że w związku z pojawieniem się nagłej duszności dnia 31 października 2018 roku wnioskodawca ponownie w trybie nagłym został przyjęty na oddział kardiologii szpitala w P.. Po wykonaniu (...) klatki piersiowej rozpoznano cechy zatorowości płucnej, liczne guzki w obydwu płucach o średnicy do 8 mm oraz liczne powiększone węzły chłonne w śródpiersiu. Wskazali, że obecnie wnioskodawca otrzymuje wysokie dawki leków przeciwkrzepliwych, a specjalistyczne leczenie onkologiczne nie zostało podjęte z uwagi na duże ryzyko powikłań.

Pełnomocnik organu rentowego nie zgłaszał zastrzeżeń do powyższej opinii, ale w związku z okolicznością, iż do pogorszenia stanu zdrowia wnioskodawcy doszło dnia 19 października 2018 roku wnosi o uznanie go za częściowo niezdolnego do pracy w okresie od (...) do 18 października 2018 roku i za całkowicie niezdolnego do pracy od dnia 19 października 2018 roku do dnia 31 stycznia 2020 roku.

Pełnomocnik wnioskodawcy podnosiła, że wnioskodawca już w dacie 1 marca 2017 roku był chory na nowotwór, tylko badający go biegli lekarze nie dołożyli należytej staranności przy diagnozowaniu.

W opinii biegłego sądowego lekarza onkologa z dnia 12 marca 2019 roku dokładna data zachorowania wnioskodawcy na nowotwór nerki lewej jest niemożliwa do ustalenia, jednakże biorąc pod uwagę naturalny przebieg choroby oraz stopień jej zaawansowania w momencie jej rozpoznania biegły przyjął, że rozwijała się znacznie wcześniej, w związku z czym całkowita niezdolność do pracy wnioskodawcy istniała od dnia (...).

W opinii uzupełniającej z dnia 11 czerwca 2019 roku biegły sądowy lekarz onkolog ponownie wskazał, iż niemożliwa do ustalenia jest dokładna data powstania schorzenia onkologicznego wnioskodawcy, jednakże biorąc pod uwagę naturalny przebieg choroby można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że rozwijała się ona od dłuższego czasu. Powołując się na powyższe biegły podtrzymał wnioski sformułowane w opinii z dnia 12 marca 2019 roku.

Wnioskodawca, zeznając na rozprawie dnia 7 sierpnia 2019 roku podał, że mimo iż choroba nowotworowa została u niego zdiagnozowana w październiku 2018 roku, to jej objawy pojawiły się znacznie wcześniej. Miał bardzo złe samopoczucie i całkowity brak siły. W marcu 2017 roku czuł się gorzej, niż we wcześniejszym okresie, kiedy to był uznany przez organ rentowy za całkowicie niezdolnego do pracy.

W zakresie oceny niezdolności do pracy Sąd Okręgowy jako w pełni wiarygodną i miarodajną ocenił opinię sądowo – lekarską z dnia 11 grudnia 2018 roku, ponieważ została sporządzona już po zdiagnozowaniu u wnioskodawcy choroby nowotworowej. Wcześniej wnioskodawca nie był badany przez biegłych lekarzy pod kątem tego schorzenia, z uwagi na brak jakichkolwiek objawów wskazujących na jego wystąpienie. Wyżej wskazana opinia została sporządzona zgodnie z zasadami sztuki i wiedzy medycznej, jest zrozumiała, wyczerpująca, jasna i nie zawiera sprzeczności natury logicznej, a zatem stanowi pełnowartościowy materiał dowodowy.

Odnosnie daty powstania całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy Sąd Okręgowy swoje ustalenia oparł na wnioskach sformułowanych w opinii biegłego sądowego lekarza onkologa z dnia 12 marca 2019 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 11 czerwca 2019 roku przyjmując, że niezdolność ta powstała (...). Sąd Okręgowy w całości podzielił stanowisko w/w biegłego, który bazując na swojej wiedzy oraz doświadczeniu zawodowym wskazał, że niemożliwe jest ustalenie konkretnej daty, kiedy wnioskodawca zachorował na nowotwór lewej nerki, ale uwzględniając naturalny przebieg choroby i stopień jej zaawansowania przyjąć należy, iż istniała już w dacie(...).

Sąd Okręgowy oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika organu rentowego o wywołanie kolejnej opinii innego biegłego sądowego z zakresu onkologii na okoliczność daty powstania całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawcy, bowiem argumentacja podnoszona przez pełnomocnika organu rentowego w konsekwentnie składanych zastrzeżeniach do kolejnych, korzystnych dla wnioskodawcy opinii w ocenie Sądu stanowiła wyłącznie subiektywną ocenę lekarzy orzeczników organu rentowego, która nie ma waloru dowodowego, a opiniujący w sprawie biegły sądowy lekarz onkolog w sposób kategoryczny jej nie podzielił. Wobec powyższego nie zachodziła potrzeba

uzupełnienia materiału dowodnego w sprawie, a dotychczas wydane opinie były wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Jednocześnie Sąd Okręgowy jako niemiarodajne ocenił opinie sądowo – lekarskie z dnia 5 czerwca 2017 roku i 21 maja 2018 roku w zakresie oceny niezdolności wnioskodawcy do pracy pod kątem jego schorzeń o charakterze kardiologicznym i gastrologicznym, bowiem opiniujący w nich biegli w żaden sposób nie wykazali poprawy stanu zdrowia wnioskodawcy w stosunku do okresu od dnia 21 stycznia 2015 roku do dnia 28 lutego 2017 roku, kiedy to organ rentowy uznawał wnioskodawcę za całkowicie niezdolnego do pracy.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie jest zasadne w zakresie, w jakim skarżący domagał się przyznania mu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1270, tekst jedn. ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Pojęcie niezdolności do pracy zdefiniowane zostało w art. 12 cytowanej ustawy, który to przepis stanowi, iż niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii oceny niezdolności wnioskodawcy do pracy oraz daty powstania tej niezdolności miały opinie z dnia 5 czerwca 2017 roku, z dnia 12 marca 2019 roku oraz opinia uzupełniająca z dnia 11 czerwca 2019 roku. Z opinii tych jednoznacznie wynika, że stan zdrowia wnioskodawcy uzasadnia uznanie, iż jest on okresowo całkowicie niezdolny do pracy do dnia(...), a niezdolność ta powstała dnia(...), tj. od miesiąca, w którym wydano zaskarżoną decyzję.

Tym samym wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do przyznania mu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W związku z tym Sąd Okręgowy w punkcie I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił Z. W. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia (...) do(...).

W punkcie II wyroku Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy w zakresie, w jakim domagał się nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

Od wyroku apelację złożył organ rentowy zaskarżając wyrok w zakresie punktu I. Wyrokowi zarzucał:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 57 ust. 1 w zw. z 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /t. j. DZ. U. z 2018, poz. 1270 ze zm./ poprzez „przyznanie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy osobie nie będącej niezdolną do pracy”,

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego,

- art. 217 przez - pominięcie wniosków dowodowych w sytuacji gdy okoliczności sporne nie zostały dostatecznie wyjaśnione.

Skarżący wnosił o rozpoznanie postanowienia sądu oddalającego wniosek dowodowy z opinii innych biegłych, następnie dopuszczenie dowodu z teje przez Sąd II instancji oraz o zmianę wyroku poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od(...) do 18.10.2018 r. oraz całkowitej niezdolności do pracy od 19.10.2018r. do 31.01. 2020 roku.

Sąd Apelacyjny zważył.

Apelacja nie jest zasadna.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne, nie ma potrzeby ich powtarzania.

Na etapie postępowania apelacyjnego sporna jest data powstania u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy. Zdaniem organu rentowego do pogorszenia stanu zdrowia wnioskodawcy doszło dnia 19 października 2018 roku, co uzasadnia uznanie go za częściowo niezdolnego do pracy w okresie od (...) do 18 października 2018 roku i za całkowicie niezdolnego do pracy od 19 października 2018 roku do dnia 31 stycznia 2020 roku.

W tym miejscu podkreślić należy, że wnioskodawca od dnia 21 stycznia 2015 roku do dnia 28 lutego 2017r., roku był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Wnioskodawca cierpi na szereg schorzeń szczegółowo przedstawionych przez biegłych. Z materiału dowodowego nie wynika poprawa stanu jego zdrowia. Z bezspornych ustaleń wynika, że 19 października 2018 roku został przyjęty w trybie nagłym do szpitala na oddział (...), w badaniach(...) i (...) jamy brzusznej wykryto rozległy guz lewej nerki z czopem zakrzepowym w żyłę nerkowej, z materiałem zakrzepowym w żyłę głównej dolnej. Następnie wnioskodawca został skierowany do Kliniki (...) w L. celem leczenia operacyjnego guza nerki. Ponadto w związku z pojawieniem się nagłej duszności dnia 31 października 2018 roku wnioskodawca ponownie w trybie nagłym został przyjęty na oddział (...) szpitala w P.. Po wykonaniu (...) klatki piersiowej rozpoznano cechy zatorowości płucnej, liczne guzki w obydwu płucach o średnicy do 8 mm oraz liczne powiększone węzły chłonne w śródpiersiu. Wnioskodawca otrzymuje wysokie dawki leków przeciwkrzepliwych, a specjalistyczne leczenie onkologiczne nie zostało podjęte z uwagi na duże ryzyko powikłań.

W tym stanie rzeczy oparcie się na ustaleniach i wnioskach opinii biegłego sądowego lekarza onkologa z dnia 12 marca 2019 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 11 czerwca 2019 roku, gdzie biegły przyjął, że całkowita niezdolność istniała już (...), jest logiczne i prawidłowe. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko w/w biegłego, który bazując na swojej wiedzy oraz doświadczeniu zawodowym wskazał, że niemożliwe jest ustalenie konkretnej daty, kiedy wnioskodawca zachorował na nowotwór lewej nerki, ale uwzględniając naturalny przebieg choroby i stopień jej zaawansowania przyjąć należy, że całkowita niezdolność istniała już w dacie (...). Oceną tą Sąd Apelacyjny podziela, a polemikę skarżącego zawarta w apelacji uznaje za nieuzasadnioną. Fakt niezgadzania się z wnioskami opinii nie stanowi wystarczającej podstawy do uznania, że wyrok został wydany z naruszeniem prawa. W tej sytuacji brak jest podstaw do kwestionowania zasadności stanowiska Sądu Okręgowego w przedmiocie oceny mocy dowodowej opinii biegłych specjalistów.

Dowód z opinii biegłego, jak podkreśla się w orzecznictwie, podlega ocenie sądu przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001, Nr 4, poz. 64; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, LEX nr 77046).

Zgłoszony przez organ rentowy wniosek dowodowy podlegał oddaleniu z uwagi na okoliczność, iż wszystkie sporne na gruncie niniejszego postępowania okoliczności zostały w sposób wystarczający wyjaśnione co czyni bezzasadny zarzut naruszenia art. 217 § 2 kpc. Z ugruntowanego orzecznictwa wynika, że sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z kolejnych biegłych, czy też opinii instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego. W tym stanie rzeczy ubezpieczony spełnia wszystkie warunki do ustalenia prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określone w cytowanych przez Sąd I instancji przepisach prawa i prawidłowo ustalone zostało prawo do dochodzonego świadczenia na wskazany w opinii okres. Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł, na podstawie art. 385 k.p.c., jak w sentencji.